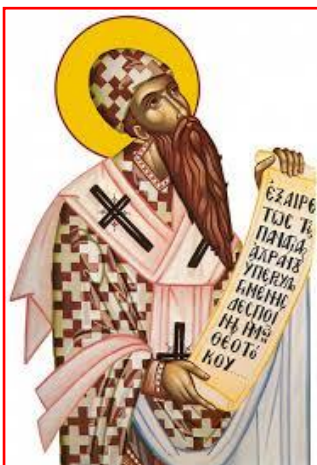

18 ianuarie:

Pomenirea Sf. Chiril, Patriarhul Alexandriei

Sf Ierarh Chiril
Patriarhul
Alexandriei, *icoană*

Sfântul Chiril, Patriarh al Alexandriei între 412-444, este unul dintre cei mai fecunzi și mai profunzi învățători ai Bisericii în secolele în care s-a formulat învățătura ei fundamentală. El a formulat cu deosebire învățătura Bisericii despre Persoana lui Iisus Hristos ca Fiul lui Dumnezeu, Care Și-a făcut proprie și firea omenească, rămânând Unul din Treime, dar făcându-Se același și unul dintre oameni, introducând astfel pe Dumnezeu între oameni și pe om în Sfânta Treime, pentru ca prin El să se realizeze cea mai deplină comuniune între Dumnezeu cel în Treime și oameni.

Învățătura aceasta, fidelă în mod deplin Sfintei Evanghelii și Noului Testament, a precizat-o Sfântul Chiril în special în lupta împotriva lui Nestorie, începând de la anul 429, când acesta, în calitate de Patriarh al Constantinopolului, începuse să răspândească teoria că în Iisus Hristos sunt două persoane unite printr-o relație, într-un mod asemănător unirii altor persoane umane cu Dumnezeu.

Sfântul Chiril a prezidat Sinodul al III-lea ecumenic de la Efes, care a condamnat această teorie a lui Nestorie. Acolo s-a aprobat și termenul de Născătoare de Dumnezeu (Theotokos), pentru Sfânta Fecioară, precizându-se prin aceasta că Cel ce s-a născut din ea este Fiul lui Dumnezeu ca om, nu un om deosebit de Fiul lui Dumnezeu.

Această învățătură dogmatică fundamentală a Bisericii a expus-o Sfântul Chiril într-o mare bogăție de opere, dintre care unele sunt comentarii la Sfintele Scripturi, iar altele, expuneri directe ale învățăturii dogmatice a Bisericii. „El apare în strălucirea unui mare spirit și caracter, unealta aleasă a Providenței și principal luptător al Bisericii împotriva ereziei lui Nestorie” (Scheeben, în *Kirchenlexikon* 3, Freiburg i. Br., 1881, p. 1285).

Una dintre cele mai importante scrieri ale Sfântului Chiril este "*Comentariu la Evanghelia Sfântului Ioan*". Ea pare să fie scrisă înainte de Sinodul al III-lea ecumenic, căci, deși afirma unitatea lui Hristos în cele două firi, nu folosea expresiile „unire după ipostas”, nici pe cea de „Născătoare de Dumnezeu”, afirmate la Sinodul de la Efes, în 431.

Deși scrierile Sfântului Chiril sunt nu numai dogmatice, ci și exegetice, cele din urmă au un caracter profund dogmatic, iar cele dogmatice sunt întemeiate pe bogate texte biblice.

Un caracter eminent dogmatic are și *Comentariul la Evanghelia Sfântului Ioan*. Gândirea dogmatică a Sfântului Chiril din acest comentariu urmărește în mod esențial apărarea Dumnezeirii lui Hristos întrupat ca om, împotriva nestorianismului și a arianismului.

Dumnezeirea lui Hristos este pusă în relief în mod deosebit prin caracterizarea ei ca viață, ca lumină, ca putere prin Sine.

Cele create au ceea ce au prin primire de la un izvor, care le are prin Sine. El este în acest sens Absolutul, și trebuie să existe astfel de existență prin Sine, deci fără început, fără sfârșit și nemărginită sau desăvârșită și de supremă înălțime în ceea ce este.

Dumnezeirea le are toate prin Sine sau prin fire. Dar firea, care are sau este toată prin Sine, trebuie să aibă și bucuria iubirii desăvârșite, care înseamnă o comuniune de Persoane unite în grad suprem în unitatea firii.

Sfântul Chiril întemeiază astfel, în mod genial, hristologia și învățătura despre Sfânta Treime.

(Preot Acad. Dumitru Stăniloae,
Sfântul Chiril al Alexandriei,
Scrieri, Partea a patra, 2005)